

HJÄLPREDA

till checklista för hälsoskyddsverksamheter

Fastställd 2006-10-04

Låst till och med 2007-11-30

Styrgruppen för hjälpreda och checklista för hälsoskyddet

Kerstin Blom Bokliden, Sveriges Kommuner och Landsting (08-452 78 60)

Nils-Gunnar Sahlman, Botkyrka (08-530 611 43)

Stefan Väänänen, Gävle (026-17 96 82)

Maria Fänge, Höganäs (042-33 72 86)

Catarina Lund, Kalmar (0480-45 03 88)

Johan Rydén, Stockholm (08-508 28 871)

Hans Sandberg, Umeå (090-16 16 94)

Miljöförvaltningen Östra Skaraborg

Postadress: Skövde kommun ● 541 83 Skövde ● Telefon kundtjänst 0500 – 49 36 30 ● Fax 0500 – 41 83 87
miljoskaraborg@skovde.se ● www.miljoskaraborg.se

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
A. MYNDIGHETSDOKUMENTATION													
1	LAGEFTERLEVAD O. DYL.												
1.1	Överensstämmelse med miljöbalken och myndighetsbeslut	Bedömning (AA) görs om det är uppenbart att lagstiftningen inom miljö- och hälsoskyddsområdet inte följs.	Exempel kan vara om lokalen inte är anmäld enligt 38 § miljöbalken, verksamheten strider mot detaljplan eller inte har ett godkänt enskilt avlopp.	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA
1.2	Dokumentation över myndighetsbeslut m.m.	Betydelsefull dokumentation saknas som visar att verksamheten följer gällande lagstiftning, myndighetsbeslut, råd och anvisningar.		AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA
B. PERSONAL													
2	UTBILDNING												
2.1	Rutiner												
2.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Utbildningsbehovet för de personer vars arbetsuppgifter kan ge upphov till risk för människors hälsa ska vara identifierat av företaget. Utbildningen bör vara inriktad på att göra dem förtrogna med egenkontrollen och utformning av rutiner till denna. Tillfällig/nyanställd personal ska ges en hygienintroduktion i anslutning till anställningen. Rutinen ska även omfatta utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Jfr. 20.1.3.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
2.2	Dokumentation												
2.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Det ska framgå av journaler att relevant utbildning genomförs. Uppgift (namnlistor/deltagarförteckning) ska finnas om vem och när dessa genomgått utbildningarna.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
2.3	Iakttagelser av fak-												

¹ Högrisk – hit räknas såväl behandling som den del av vården som omfattar moment där hud penetreras o.s.v. Vård i övrigt återfinns i kolumnen längst till höger.

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
	tiska förhållanden												
2.3.1	Nödvändig kunskap ^{2 3}	Ansvarig personal har inte tillräcklig kunskap inom sitt ansvarsområde.	Personalen ska ha kunskap som motsvarar ansvaret.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
C. LOKALISERING OCH LOKALEN													
3	LOKALISERING⁴												
3.1	Lokalisering	Lokaliseringen är olämplig för verksamheten	Exempel kan vara en förskola/skola som placerats intill en trafikled etc. Omgivningen kan ha ändrats sedan förskolan etablerades eller lokalen finns inom ett industriområde och inte har bygglov och ändamålet inte är planligt.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4	LOKALEN⁵												
4.1	Rutiner												
4.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Rutinen omfattar alla lokaler, all inredning och utrustning. Frekvensen av underhåll är anpassad till verksamheten. Kontrollera att rutinen omfattar både löpande och förebyggande underhåll som; <ul style="list-style-type: none"> • service och funktionskontroll av ventilation, vattenledningsnät, • underhåll av lokaler, inredning och utrustning. Rutinen ska omfatta åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Rutinerna kan innehålla instruktioner för utförandet av underhåll för de olika underhållsområdena, med olika hygienkrav, underhållsfrekvens. Rutiner ska även finnas för ordning och reda så att underhållet underlättas. Rutinen ska omfatta	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

² Miljöbalken 2 kap. 2 §

³ Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll 6 §

⁴ Allmänna råd från socialstyrelsen 2006:4 Yrkesmässig hygienisk behandling

⁵ Allmänna råd från socialstyrelsen 2006:4 Yrkesmässig hygienisk behandling

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Kontrollera om det finns särskilda instruktioner framtagen för underhåll och rengöring av svårrengörbar utrustning.										
4.2	Dokumentation												
4.2.1	Skötsel och underhåll av lokaler, instrument och övrig utrustning	Dokumentation över skötsel och underhåll av lokaler, instrument och teknisk utrustning saknas.	Endast om bristen kan innebära risk för skada vad gäller människors hälsa, t ex sämre inomhusklimat. Bedömningen av dokumentation avser till exempel underlag i form av noteringar om underhållsbehov, planering av underhållsåtgärder och kvittenser på utförda åtgärder.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
4.3.1	Lokalen	Lokalen är olämplig för verksamheten.	Exempel kan vara sovrum eller förskola som placerats i en mörk och kall källare. En lokal för hygienisk behandling bör inte användas till annan verksamhet än den avsedda, t ex som bostad, eller ha en omfattande försäljningsverksamhet i direkt anslutning till den hygieniska behandlingen. Lokalen måste vara tillräckligt stor.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3.2	Underhåll av golv, väggar och tak	Bristfälligt underhåll	Om golv är mycket slitna, inte är lätt rengörbara eller har synliga sprickor och andra skador eller om tak, väggar visar tecken på bristande underhåll som senare kan ge fuktskador, innebära olycksrisker, försvåra rengöring, öka risken för skadedjursangrepp m.m.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3.3	Akustik	Inredning m.m. bedöms orsaka olämplig akustik	Stomljud, bristande ljudisolering och hårda ytor kan ge dålig akustik.		A	A			A	A	A	A	A
4.3.4	Utrymmen för rengö-	Lämpligt utrymme för	Särskilt anordnat utrymme, med bland				AA	A					A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
	ring av utrustning.	rengöring av utrustning saknas.	annat diskbänk och ho för rengöring och utrymme för sterilisering av redskap saknas eller är bristfällig. Särskilda utrymmen och inredningar för handtvätt, disk, rengöring, sterilisering, bör vara adekvat utformade samt funktionsdugliga.										
4.3.5	Utrymmen för gästers egen matlagning	Möjlighet till god hygien saknas i lokaler där gästerna/vårdtagarna lagar mat själva.	Relevant information om hygienkrav ska finnas lätt tillgängliga för brukarna, vad det finns för utrustning och hur den används. Utrymmen och utrustning ska vara av tillräcklig beskaffenhet.	A		A							A
4.3.6	Utrymmen för förvaring av avfall	Utrymmen för förvaring av avfall saknas eller är underdimensionerade.	Se avsnitt 14 – 16.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3.7	Utrymmen för förvaring av kläder och smutstvätt	Förvaring av smutstvätt, ren tvätt, arbetskläder, eller ytterkläder bedöms medföra hygienrisker.	Att förvara smutstvätt fel kan vara en smittorisk. Fuktiga ytterkläder kan orsaka obehaglig lukt och fuktproblem. Smutstvätt ska t ex inte förvaras tillsammans med ren tvätt. Arbetskläder skall förvaras i separata klädsåp.	A	A	A	A	A	A	A		A	A
4.3.8	Duschar och toaletter	Antalet toaletter och duschar i förhållande till antalet personer (t.ex. gäster, badande eller skolbarn), är så litet att det innebär en olägenhet eller risk för olägenhet för människors hälsa.	Om fler än 15 elever i skolan tvingas dela på en toalett eller om fler än 10 elever i skolan tvingas dela på en dusch vid undervisning där nedsmutsande eller svettande arbete ingår (t ex idrott). Förutom skolor gäller detta även förskolor och fritidshem med 6-årsgruppen och liknande.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3.9	Städutrymmen	Städutrymmen med tappkran och utslagsvask finns inte i tillräcklig omfattning.	Utrymmet skall vara tillräckligt stort och främja en enkel och hygienisk hantering, t.ex. genom att utslagsvask finns.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
4.3.10	Hoar och utslagsvas-	Dubbla hoar eller ut-	Särskilt anordnat utrymme, med bland				A						A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
	kar	slagsvask i städutrymmen vid fotvård saknas.	annat diskbänk och ho för rengöring och utrymme för sterilisering av redskap ska finnas. Särskilda utrymmen och inredningar för handtvätt, disk, rengöring, sterilisering, bör vara adekvat utformade samt funktionsdugliga.										
4.3.11	Personalutrymmen	Möjligheter för personalen att byta om till skyddskläder saknas. Klädsåk saknas.	När det är nödvändigt skall det finnas lämpliga omklädningsrum i tillräckligt antal för personalen. Det skall finnas ett tillräckligt antal vattentoaletter, anslutna till ett effektivt avloppssystem. Toaletterna får inte vara direkt förbundna med utrymmen där behandlingar o.dyl. utförs.				A						A
5 VATTEN^{6 7 8}													
5.1	Rutiner												
5.1.1	Bakteriologiska och fys-kemundersökningar	Rutiner saknas över hur ofta och vilken typ av kontroll som sker av enskilt vatten.	Bedömningen avser de fall där livsmedelslagen inte gäller och där enskilt vatten används som dricksvatten eller till rengöring, personlig hygien eller tvätt.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
5.1.2	Mätning av varmvattentemperatur	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga över kontroll av varmvattnets temperatur i duschar och tappställen.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
5.2	Dokumentation												
5.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Dokumentation skall finnas för t.ex. analysvar från vattenundersökningar	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
5.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												

⁶ Om försiktighetsmått för dricksvatten SOSFS 2003:17

⁷ Legionella, Socialstyrelsens meddelandeblad nr 13/1993

⁸ Boverkets byggregler, avsnitten 6:61 och 8:42

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
5.3.1	Mätning av varmvattentemperatur	Temperaturen på varmvattnet i tappställen, duschar, beredare eller ackumulatörer är för låg.	Temperaturen på varmvattnet ska vara minst 50°C och max 65°C i tappställen som handfat och duschar samt minst 60°C i beredare eller ackumulatörer. Avsikten är att undvika tillväxt av bl.a. legionellabakterier. Varmvattentemperatur vid tappställen i fasta duschar och handfat som inte kan regleras från en plats utanför duschplatsen samt i duschar och handfat för personer som inte förväntas kunna reglera temperaturen själva får inte överstiga 38°C.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
5.3.2	Radon	Om det inte har undersökts och dokumenterats om aktuella riktvärden för radon överskrids i dricksvattnet.	Lokala förhållanden etc. kan ge misstanke om att undersökning av radon i dricksvattnet behövs. I sådana fall är det nödvändigt att undersökning genomförs.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6 LUFT													
6.1	Rutiner												
6.1.1	Ventilation	Dokumenterade rutiner för kontroll av ventilationen saknas.	OVK, (obligatorisk ventilationskontroll), regelbundna kontroller, mätningar och beräkningar av koldioxidhalter, luftflöden, rensning av ventiler och byten av luftfilter ska utföras i den omfattning som verksamheten kräver.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6.2	Dokumentation												
6.2.1	Ventilation	Dokumenterad kontroll av ventilationen saknas.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
6.3.1	Ventilation ⁹	Ventilation saknas eller är otillräcklig.	Är alla utrymmen ventilerade? Typ av ventilation, luftrörelser, tilluft/frånluftintagens placering, förekomst av återluft, tilluftstemperatur, CO2-halt, relativ luft-	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA

⁹ Ventilation SOSFS 1999:25

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			fuktighet, kondens på ytskikt mm kan visa om ventilationen är godtagbar. Ute-luftsflödet bör vara minst 7 l/person för utrymmen med mekanisk ventilation.										
6.3.2	Lukt	Om avvikande lukt förekommer.	Tänk på att nya datorer, plastmattor, vissa golvljm m.m. kan ge upphov till emissioner under en inledande tid efter installation.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6.3.3	Radon ¹⁰	Om det inte har undersökts och dokumenterats om aktuella riktvärden för radon överskrids och det finns anledning att anta att en sådan undersökning behövs.	Om årsmedelvärdet, efter mätning enligt Strålskyddsinstitutets (SSI) metodbeskrivning, överstiger 200 becquerel per kubikmeter (Bq/m ³), bör radonhalten i lokalen anses utgöra olägenhet för människors hälsa. Om radonhalten i dricksvattnet uppgår till ca 1 000 becquerel per liter (Bq/l) eller mer bör en mätning av radonhalten i inomhusluften göras i byggnader på fastigheter med enskilda brunnar. Eventuella krav på åtgärder enligt 26 kap. 9 § miljöbalken bör därefter bedömas med avseende på boendeförhållanden, vattenförbrukning och bostadens ventilation.	A	AA	A			A	A	A	AA	AA
6.3.4	Radon ¹¹	Om radonmätningar visar för höga värden.	Bedömningen om inga åtgärder har vidtagits.	A	AA	A			A		A	AA	AA
7	LJUD^{12 13}												
7.1	Rutiner												
7.1.1	Buller	Rutiner saknas över motiverade mätningar och kontroller som visar om det finns eventuella olägenheter i form av buller från installationer, trafik,	Störande ljud och höga ljudnivåer. Särskilt viktigt i förskolor, idrottsanläggningar, bassängbad och samlingslokaler.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

¹⁰ Radon i inomhusluft SOSFS 1999:22

¹¹ Radon i inomhusluft SOSFS 1999:22

¹² Buller inomhus SOSFS 2005:6

¹³ Höga ljudnivåer SOSFS 2005:7

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		musikanläggningar, industrier, mm som kan påverka människors hälsa.											
7.2	Dokumentation												
7.2.1	Bullersanering	Dokumentation saknas över egna planerade eller genomförda åtgärder om det konstaterats att störningar förekommer.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
7.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
7.3.1	Bullermätning	Om höga ljudnivåer från musik etc. riskerar överskrida gällande riktvärden eller om buller från installationer, verksamheter och trafik riskerar överskrida gällande riktvärden.	Framförda klagomål kan visa när kontroller och mätningar behövs.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8	FUKT¹⁴												
8.1	Rutiner												
8.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8.2	Dokumentation												
8.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas över egna planerade eller genomförda åtgärder om det konstaterats att störningar förekommer.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												

¹⁴ Fukt och mikroorganismer SOSFS 1999:21

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
8.3.1	Fuktskador	Om det förekommer fuktskador som inte torkat ut.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8.3.2	Mikrobiella skador	Om det förekommer mikrobiella skador, t ex mögelskador.	Avvikande lukt kan vara tecken på mikrobiell skada, fuktskada eller olämpliga material.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
D. INREDNING OCH UTRUSTNING													
9 FUNKTIONALITET OCH UNDERHÅLL													
9.1	Rutiner												
9.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	<p>Rutinen omfattar alla lokaler, all inredning och utrustning. Frekvensen av underhåll är anpassad till verksamheten. Kontrollera att rutinen omfattar både löpande och förebyggande underhåll som;</p> <ul style="list-style-type: none"> • service och funktionskontroll av ventilation, vattenledningsnät, • underhåll av lokaler, inredning och utrustning. <p>Rutinen ska omfatta åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Rutinerna kan innehålla instruktioner för utförandet av underhåll för de olika underhållsområdena, med olika hygienkrav, underhållsfrekvens. Rutiner ska även finnas för ordning och reda så att underhållet underlättas. Rutinen ska omfatta åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Kontrollera om det finns särskilda instruktioner framtagen för underhåll och rengöring av svårrengörbar utrustning.</p>	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
9.2	Dokumentation												
9.2.1	Skötsel och underhåll av lokaler, instrument och övrig utrustning	Dokumentation över skötsel och underhåll av lokaler, instrument och teknisk utrustning	Endast om bristen kan innebära risk för skada vad gäller människors hälsa, t ex sämre inomhusklimat. Bedömningen av dokumentation avser till	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		saknas.	exempel underlag i form av noteringar om underhållsbehov, planering av underhållsåtgärder och kvittenser på utförda åtgärder.										
9.2.2	Skötsel och underhåll av teknisk utrustning	Dokumentation över rengöring, skötsel och underhåll av desinfektor och liknande instrument och teknisk utrustning saknas och brister kan innebära en stor risk för skada vad gäller människors hälsa	Bristfälligt underhåll av desinfektor och autoklav kan innebära risk för stor skada på människors hälsa, t ex blodsmitta. Det skall finnas rutiner för drift, skötsel och kalibrering. Manualer och teknisk beskrivningar av utrustningen skall finnas tillgängliga liksom kvittenser på utförda åtgärder.				AA	AA					AA
9.2.3	Autoklav	Sterilisering med autoklav: dokumentation från resultat av validering, prestandakvalificering, sporprover och integrerade tester saknas. Skrivare och utskrifter saknas.	Validering av autoklaven bör göras på plats efter inköp och brukar ingå i priset. Prestandakvalificering bör göras på plats 1 gång/år. Integrerade tester i form av teststickor skall göras vid varje sterilisering. En utskrift från skrivaren visar bl.a. temperaturen under processen. Manualer och teknisk beskrivningar skall finnas tillgängliga liksom kvittenser på utförda åtgärder.				AA						AA
9.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
9.3.1	Möjligheter till ändamålsenlig städning	Inredning m.m. bedöms vara svårstädad eller dammalstrande	Flanell, plysch och juteväv är exempel på dammsamlade ytor. Svåråtkomliga eller svårtorkade ytor blir svåra att rengöra.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
9.3.2	Underhåll av lokaler, inredning och utrustning	Uteblivet underhåll av lokaler, inredning, instrument och utrustning är så omfattande, att det medför risk för människors hälsa eller miljön	Risk för utsläpp av hälso- och miljöskadliga ämnen, omfattande fukt- och mögelskador. Kontrollera om utrustning och instrument är så slitna att de är svåra att rengöra.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
9.3.3	Utrustning för personlig hygien och skyddsutrustning	Särskilda och lämpliga arbetskläder och skyddshandskar används inte.	Arbetskläderna skall vara kortärmade och tvättbara i 60° C. Förkläde/engångsförkläde av plast skall användas om man lutar sig över personen som behandlas.		A		A	A					A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			Ogenomsläppliga handskar av latex skall användas när det skall vara sterilt, höggradigt rent eller vid blöjbyten eller tvättning inom vården. Smycken får inte bäras och naglar skall vara kortklippta.										
9.3.4	Handtvättutrustning, toapapper, m.m.	Handtvättutrustning saknas eller toalettpapper, pappershanddukar eller flytande tvål saknas på toalett, vid skötbord eller vid handfat.	Handtvättställ bör finnas på varje avdelning eller enhet i ett sådant antal och så placerade att personalen kan tvätta händerna mellan besök hos olika vårdtagare eller boende. Handtvättmöjlighet skall finnas i behandlingsutrymmet där det finns risk för smitta. Efter toalettbesök, före och efter arbete samt när händerna är smutsiga tvättas händerna och spritas enligt särskild metodik. Vid handhygien under arbetet används endast handsprit eftersom händerna annars torkar ut. Handkräm eller lotion som återfuktar huden i behållare med hävarm används endast lämpligen vid dagens slut och innan rast pga att hudkräm ofta innehåller mycket bakterier. Skadad hud kan innehålla mycket stora mängder bakterier och medför ökad risk för smittöverföring	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA
9.3.5	Handsprit.	Handsprit i automat med hävarm eller liknande saknas på toalett eller vid handfat.	Handsprit i automat med hävarm (ej gel) vid tvättstället skall finnas.		A		A	A					A
9.3.6	Sterilt engångsmaterial	Om lämpligt sterilt engångsmaterial saknas.	T.ex. kanyler, färgkoppar, lancetter, akupunktur nålar etc.				AA	AA					AA
9.3.7	Utrustning för rengöring av instrument	Lämplig utrustning för rengöring, desinficering och sterilisering saknas.	Ångsterilisator skall användas vid sterilisering av rörformiga delar som används vid behandlingar med risk för blodsmitta. Autoklaven skall ha pulserande förvacuum och en temperatur på antingen 121° C i 15 minuter eller 134° C i 3 minuter.				AA	AA					AA

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård	
			Rengöring och desinfektion skall ske enligt tillverkarens anvisningar. Lämpligt medel för desinficering av kundens hud och ytdesinficering skall finnas.	X	X	X			X	X	X	X		
E. HYGIEN^{15 16}														
10 SMITTSKYDD														
10.1	Rutiner													
10.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Rutin ska finnas för styrning av personalens klädsel, personlig hygien samt försiktighetsåtgärder för att förhindra spridande av smitta. Rutin ska ta hänsyn till personalens arbetsuppgifter (ex växling mellan arbete i orena och rena utrymmen) och olika personalgrupper. (Gäller även "övriga", som hantverkare och varuleverantörer.) Rutinen ska bl. a. omfatta <ul style="list-style-type: none"> - Tillhandahållande, förvaring och användande av skyddskläder, arbetshandskar, skor, etc. - Regler för tobaksrökning, snusning, användande av nagellack, bärande av smycken, klockor etc. - Vad som gäller vid sår, infektioner eller misstanke om smittorisk. Rutinen ska även omfatta övervakning, uppföljning, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
10.2	Dokumentation													
10.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Bedömningen avser dokumentation som visar att instruktioner givits till berörd personal liksom att uppföljning sker av hygienrutinerna.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
10.2.2	Rutiner inför behandling	Rutiner för förberedelser inför behandling	Den som bedriver en verksamhet skall utföra de skyddsåtgärder och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för	X	AA	X	AA	X	X	X	X	X	AA	

¹⁵ Skolstädning mm SOSFS 1996:33

¹⁶ Socialstyrelsen allmänna råd SOS FS 2006:4, Yrkesmässig hygienisk behandling

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		saknas.	att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa. Försiktighet skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Försiktighetsprincipen MB 2:3 Verksamhetsutövaren skall fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar skall dokumenteras.										
10.2.3	Behandling	Rutiner för hur behandlingen ska gå till för att skydda människors hälsa saknas.	Beroende på verksamhet behövs mer eller mindre detaljerade rutiner.		AA		AA						AA
10.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
10.3.1	Medicinsk information före behandling	Kunderna intervjuas inte innan behandling om sjukdomar eller överkänsligheter.	Det är viktigt att lämna information till kunden om hälsorisker.		A		A	A					A
10.3.2	Information om risker med behandlingen m.m.	Information till kunderna finns inte dokumenterad angående eftervård samt om risker med behandlingen.	Skriftlig information om eftervård bör lämnas till kunden, för att minimera risken för biverkningar. Detta ger kunden en möjlighet att ta åt sig av informationen i lugn och ro efter behandlingen. SoS Information till verksamhetsutövare, Piercing och tatuering – hälsorisker samt gällande lagar och regler.				A	A					A
F. STÄDNING OCH RENGÖRING													
11	STÄDNING¹⁷												
11.1	Rutiner												

¹⁷ Skolstädning mm SOSFS 1996:33

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
11.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Rutinerna kan innehålla instruktioner för utförandet av rengöringen för olika rengöringsområden med olika hygienkrav, rengöringsfrekvens och lista över rengöringskemikalier. Rutin ska finnas för förvaring av rengöringsutrustning inklusive kemikalier. Rutiner ska även finnas för ordning och reda så att rengöring av samtliga objekt underlättas. Rutinen ska omfatta åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras. Förvaring av städutrustning och kemtekniska varor ska ske åtskilt från utrymmen där behandling sker.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
11.1.2	Städning och rengöring efter behandling	Rutiner för hur städning efter behandling ska gå till saknas.	Kontaminerat material måste tas omhand separat.	X	A	X	A	X	X	X	X	X	A
11.2	Dokumentation												
11.2.1	Allmänt	Dokumentation av kontroll av rengöring och städning saknas.	Exempelvis produktfaktablad samt journalföring av rengöringskontroller i form av kvittenslista på utfört arbete eller dokumentation av kontroll av arbetets resultat.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
11.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
11.3.1	Daglig städning	Om det syns att smutsen inte härrör från dagens verksamhet i utrymmen där daglig städning behövs.	Toalett-, dusch-, bad- och handtvätsutrymmen samt arbetsbänkar, matsalar och golv i förskolor är exempel på utrymmen som kan behöva städas dagligen.	A	AA	A	AA	A	AA	AA	A	AA	AA
11.3.2	Veckostädning	Om det är omotiverat smutsigt i utrymmen med regelbunden städning, t ex veckostädning.	Använd städmetod bör inte virvla upp damm som ökar föroreningsrisken.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
11.3.3	Textilier, svåråtkomlig inredning	Om det syns att textilier och svåråtkomlig inredning och utrust-	Textilier, t ex gardiner och sofföverdrag bör tvättas regelbundet.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		ning inte rengjorts på flera år.											
12	RENGÖRING¹⁸												
12.1	Rutiner												
12.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Med hygienrutiner menas bl. a. personalrutiner för god hygien avseende rengöring av arbetsbänkar m.m.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
12.2	Dokumentation												
12.2.1	Rengöring av utrustning, instrument m.m.	Dokumentation av kontroll av rengöring saknas.	Här avses kvittenslista på utfört arbete eller dokumentation av kontroll av arbetets resultat.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
12.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
12.3.1	Rengöring av utrustning	Utrustning är inte rengjorts i tillräcklig omfattning.	Saxar, trimsaxar etc. rengörs efter varje kund. Mekanisk rengöring genom borstning med varmt vatten och lämpligt rengöringsmedel. Vid misstanke om blödning desinfekteras redskapen noggrant. Vid rakning bör blad av engångstyp användas. Rakmaskinshuvud och -skär rengörs och desinfekteras efter varje kund. Om det framgår att t.ex. städutrustningen inte rengjorts i tillräcklig omfattning.				AA	AA					AA
12.3.2	Hantering av sterilt/ickesterilt material	Sterilt och icke-sterilt material samt sterila och icke-sterila ytor hålls inte avskilda under hela processen. Gäller även för höggradigt rent. Gäller även vid förvaring.	Allt som kommer i kontakt med kroppsvätskor eller det som kommer i kontakt med material/verktyg som skall penetrera huden skall vara sterilt. Vid tatuering skall färgerna, färgkopparna, rören där färgen passerar, spatlar och skyddsplast vara sterila. Överbliven färg skall kastas. Läksmycken skall vara sterila. Höggradigt rent räcker om huden inte penetreras, tex. vid fotvård vid blödning eller risk för blödning. Desinficering och tvätt i 60° C ger höggradigt rent om det hanteras och				AA	AA					AA

¹⁸ Skolstädning mm SOSFS 1996:33

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			förvaras rätt (spritade händer och förvaring torrt och dammfritt i ett skåp.) Vid ambulerande verksamhet skall man även klara transporter på rätt sätt.										
12.3.3	Dekontaminator (bäckenrengörare)	Om det saknas en dekontaminator (bäckenrengörare) på avdelningen eller enheten, då de boendes eller vårdtagarnas hälsa medför att bäcken används.											A
12.3.4	Tvätt och byte av textilier	Om tvätt, byte och skötsel av textilier inte sker på ett tillfredsställande sätt.	Sänglinne, handdukar, bänkskydd och skötbordsskydd skall bytas mellan varje person. Handdukar bör bytas minst varje vecka och sänglinne bör bytas minst varannan vecka för samma gäst. Varje gäst bör tillhandahållas minst två hela och rena handdukar. På vandrarhem etc. bör det finnas möjlighet att köpa eller hyra sänglinne i de fall man inte tillhandahåller detta. Liggmadrass skall alltid skyddas med avtagbart madrasskydd. Liggmadrassen bör ha avtagbart och tvättbart tyg. Sänglinnet bör vara helt. Madrassöverdrag, madrassyg, täcken, filter, kuddar och liknande textilier tvättas regelbundet efter behov. Gäller ej då varje boende har egen lägenhet	A	A	A	A	A	A			A	A
G. AVFALL													
13	FARLIGT AVFALL^{19 20 21}												
13.1	Rutiner												
13.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Förvaring och kvittblivning.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

¹⁹ Avfallsförordningen SFS 2001:1063 §§ 21, 39, 43

²⁰ Smittförande avfall SOSFS 1999:27

²¹ Naturvårdsverkets föreskrifter (SNFS 1997:4) om transportdokument för transport av farligt avfall

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
13.2	Dokumentation												
13.2.1	Förvaring och transport	Korrekt dokumentation saknas över förvaring och transport av farligt avfall.	Anläggningen har rutiner som anger hur farligt avfall skall förvaras och på vad sätt det avlägsnas från utrymmen i vilka behandling sker. Egen transport av farligt avfall ska vara anmäld till länsstyrelsen.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
13.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
13.3.1	Förvaring och hantering	Om farligt avfall inte hanteras eller förvaras på rätt sätt.	Farligt avfall skall sorteras ut och förvaras skilt från annat avfall i avvaktan på bortskaflande. Olika avfallsslag får blandas med varandra eller med andra ämnen och material endast om syftet med blandningen är att förbättra säkerheten vid bortskaflande, återvinning eller det annars görs på ett sätt som kan godtas från miljöskyddssynpunkt. Lysrör, bilbatterier och burkar med färgrester är exempel på farligt avfall. Det får ej förvaras tillsammans med annat avfall.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
13.3.2	Bortskaflande	Om farligt avfall transporteras på fel sätt.	Godkänd transportör skall användas. Egen transport av farligt avfall ska anmälas till länsstyrelsen.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
14	HUSHÅLLSAVFALL^{22 23}												
14.1	Rutiner												
14.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Anläggningen har rutiner som anger hur avfall skall förvaras och på vad sätt det avlägsnas från utrymmen i vilka behandling sker samt rengöring av behållare och eventuellt soprum	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
14.2	Dokumentation												
14.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Avtal om omhändertagande	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
14.3	Iakttagelser av fak-												

²² Miljöbalken, 9 kap 9 §

²³ Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar 5 §

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
	tiska förhållanden												
14.3.1	Förvaring och hantering	Om hantering av hushållsavfall på något sätt ger upphov till eller riskerar att ge upphov till olägenhet för människors hälsa eller miljön.	Skärande och stickande avfall samlas upp i förpackningar/behållare som skyddar mot skär- och sticksador. Kontrollera om dimensionering av sopkärl i övrigt är tillräcklig och funktionell.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
14.3.2	Bortskaffande	Annan än kommunen transporterar bort hushållsavfallet.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
15	KÄLLSORTERING^{24 25}												
15.1	Rutiner												
15.1.1	Minskande avfallsmängder	Rutiner saknas över planerade förändringar som kan leda till minskande avfallsmängder eller andra miljöfördelar.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
15.2	Dokumentation												
15.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
15.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
15.3.1	Förvaring, hantering och transport	Om inte källsortering av hushålls- och annat avfall tillämpas och fungerar	Hushåll och andra förbrukare skall sortera ut förpackningar från hushållsavfall och annat avfall och lämna dem för borttransport i de insamlingsystem som producenterna tillhandahåller.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
16	BRANSCHSPECIFIKT AVFALL												
16.1	Rutiner												
16.1.1	Förvaring, hantering och transport	Rutiner saknas över aktuell sortering, förvaring och transport.	Särskild vikt ska läggas vid att olägenheter för människors hälsa undviks, att transportregler följs och att det i planeringen finns långsiktighet och en strävan	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

²⁴ Miljöbalken, 9 kap 9 §

²⁵ Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar 5 §

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			efter miljöförbättringar.										
16.2	Dokumentation												
16.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Avtal om behandling saknas.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
16.3	Iakttagelser av fak- tiska förhållanden												
16.3.1	Förvaring, hantering och transport	Sortering, förvaring och transport sker på ett sätt som utgör risk för människors hälsa och miljön.	Kontaminerat avfall, t.ex skärande och stickande avfall.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
H. ÖVRIGT													
17	KEMISKA PRODUKTER^{26 27 28}												
17.1	Rutiner												
17.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
7.2	Dokumentation												
17.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
17.3	Iakttagelser av fak- tiska förhållanden												
17.3.1	Förvaring och hanter- ing	Kemiska produkter förvaras och hanteras på ett felaktigt sätt.	Kemikalier i laboratoriesalar och kemika- lier som maskindiskmedel, fixervätska för teckningar, målarfärger etc. ska förvaras inlåsta. Kemikalier och farligt avfall bör förvaras åtskilda. I kemisalar etc. bör förvaring ske inlåst och så att minst 1/3 av kemikalierna samlas upp och ev läcka- ge begränsas vid brand eller annan ovän- tad händelse. Golvbrunnar ska undvikas i utrymmen för kemikalier.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
17.3.2	Märkning	Kemikalier och kosme- tiska produkter förva- ras omärkta eller med otydlig märkning	Förpackningar till hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter skall vara utformade så att innehållet inte kan förväxlas, så att det inte finns risk för att innehållet läcker	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

²⁶ Miljöbalken 2 kap. 6 §

²⁷ Kemikalieinspektionens föreskrifter (1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer 3 kap. 5 och 6 §§ samt 4 kap § 5

²⁸ Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll 4,5 och 7 §§

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			ut och med korrekt märkning.										
17.3.3	Utbytesregeln	Utbytesregeln i miljöbalkens andra kapitel tillämpas inte.	Den som bedriver en verksamhet skall undvika att använda kemiska produkter som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med produkter som kan antas vara mindre farliga.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
17.3.4	Kemikalieförteckning	Aktuell och korrekt utförd förteckning saknas över kemikalier och biotekniska organismer som används i verksamheten.	Kemikalieförteckningen ska vara uppdaterad under senaste året och innehålla namn på produkten använda mängder och användningsområde, information om produktens hälso- och miljöskadlighet, produktens klassificering vad gäller hälso- och miljöskadlighet.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
17.3.5	Säkerhetsblad	Uppdaterade och korrekta säkerhetsdatablad saknas för de kemiska produkter och biotekniska organismer som används i verksamheten.	Säkerhetsdatablad ska vara korrekt utförda och skrivna på svenska. De ska finnas tillgängliga i anslutning till där produkterna används och förvaras.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
17.3.6	Läksmycken	Nickelhalt i läksmycken är för hög eller om den inte finns dokumenterad	Smycken som sätts in efter håltagning skall avge mindre än 0,2 mikrogram/cm ² /vecka. Enligt dessa regler får föremål som är avsedda att komma i direkt och långvarig kontakt med huden, tex. piercingsmycken och andra smycken inte avge mer än 0,5 mikrogram/cm ² /vecka.				AA	AA					
18	TOBAKSLAGEN²⁹												
18.1	Rutiner												
18.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga	Utbildning och information om rökförbud samt regler för försäljning.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
18.2	Dokumentation												
18.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Utbildning och information. Anmälan om försäljning.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

²⁹ Om Miljönämnden eller motsvarande i kommunen inte har tillsynsansvaret enligt tobakslagen hoppas detta kapitel över.

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
18.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
18.3.1	Efterlevnad av rökförbudet	Rökförbud efterlevs inte och tobakslagen i övrigt följs inte.	Gemensamhetsutrymmen i vårdlokaler, idrottsanläggningar, hotell, hygiensalonger, solarier, inomhusbad och lokaler liknande dessa räknas som offentliga lokaler enligt 3 § tobakslagen och grundregeln är rökförbud. Rökning kan tillåtas i en del av lokalen enligt 6 § om röken inte sprider sig till den rökfria delen. Ventilationen måste vara anpassad och man skall inte utsättas för röken när man besöker lokalen. Serveringar skall vara rökfria enligt 5 § och ett visst antal gästrum (där detta är tillämpligt) skall vara rökfria enligt 4 §. Tobak får inte säljas till minderåriga. Tobaksförsäljning ska anmälas till tillsynsmyndighet. Tobak ska vara rätt märkt vid försäljning.	A		A	A	A	A	A	A		A
18.3.2	Skollokaler o.dyl.	Rökförbud efterlevs inte och tobakslagen i övrigt följs inte.	Rökning är inte tillåten i lokaler för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn eller ungdom, på skolgårdar och på motsv. områden utomhus vid förskolor och fritidshem. Tobak får inte säljas till minderåriga.		AA							AA	
18.3.3	Rökrum	Om rökrum för personal finns men inte är rätt utformat eller placerat	Om rökrum förekommer ska detta vara väl ventilerat, användas endast av personal och byggt så att röken inte sprids till angränsande utrymmen och placerat så att elever inte förväntas besöka rökrummet.		A						A	A	A
19	SOLARIER³⁰												
19.1	Rutiner												
19.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga		A	A	A	A	A	A	A		A	A
19.2	Dokumentation												

³⁰ SSISF 1998:2

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
19.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas		A	A	A	A	A	A	A	~~X~~	A	A
19.3	Iakttagelser av faktiska förhållanden												
19.3.1	Märkningar och varningstexter	Om det saknas någon av följande märkningar på solariet eller då märkningen inte är lätt synlig 1. Kategori UV typ(e) 3 2. Referenstypbeteckning på strålkällorna (skylt med uppgifter om originalrör) 3. Texten " Varning - Ultraviolet strålning kan skada ögon och hud. Läs bruksanvisningen. Används skyddsglasögon. Vissa mediciner och kosmetika kan orsaka överkänslighet."	1. Utrustningen skall vara märkt med "UV-typ(e) 3" som anger att solariet uppfyller europeisk och svensk standard för solarier (SS EN 60 335-2-27). Märkningen innebär att solariet har en begränsad strålningsstyrka inom vissa värden och att det ska kunna användas utan särskild kompetens eller utbildning. Enbart så kallat "CE"-märke på ett solarium är inte tillräckligt. Märkningen ska även innefatta UV-typ och vara specificerat. På äldre solarier motsvarar SEMKO:s "S-märke" kategorimärkning UV typ 3, och erbjuder likvärdig strålsäkerhet. 2. Solarier ska ha en skylt som anger originalrör (fabrikat och referensbeteckning))	A	A	A	A	A	A	A	~~X~~	A	A
19.3.2	Strålkällor	Om beteckning på rören ej överensstämmer med märkskylten på solariet eller SSI:s ersättningslista. Solarier ska vara utrustade med rör enligt märkning eller enligt ersättningslista för aktuella rör på SSI:s hemsida www.ssi.se .	Vissa äldre S-märkta solarier kan i efterhand ha blivit godkända av SEMKO med alternativa rör. För att sådana alternativa rör, andra än originalrör eller rör på SSI:s ersättningslista, ska accepteras måste innehavaren kunna uppvisa en kopia från fabrikanten eller leverantören på SEMKO:s godkännandebevis för solariet med de alternativa rören.	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	~~X~~	AA	AA
19.3.3	Anslag enligt SSISF 1998:2	Om det saknas väl synligt anslag av minst A3 format med den text i det utförandet som anges i SSISF		A	A	A	A	A	A	A	~~X~~	A	A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		1998:2 (Föreskrifter om solarier) under rubriken "Viktigt för dig som använder solarier".											
19.3.4	Exponeringsschema	Om exponeringsschema saknas i tillverkarens bruksanvisning eller motsvarande anvisning. Schemat skall finnas väl synligt eller meddelas dem som använder solariet.		A	A	A	A	A	A	A		A	A
19.3.5	Skyddsutrustning	Om det saknas skyddsglasögon tillgängliga för varje person som använder ett solarium eller om glasögonen inte ger tillräckligt skydd.	Ser glasögonen mörka eller ogenomskinliga ut är det troligt att de uppfyller kraven	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA		AA	AA
19.3.6	Tidur	Om inbyggt tidur i solariebänken saknas eller är ur funktion	Kunden ska kunna ställa in den tid som han/hon bör sola beroende på sin individuella känslighet och enligt rekommendationer i tillverkarens bruksanvisning.	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA		AA	AA
19.3.7	Extra tidur	Om det saknas extra tidur som slår av nätspänningen till solariet inom högst 60 minuter	Bedömningen avser främst obemannade solarier i badhus, idrottsanläggningar mm syfte att hindra brännskador om kunden somna. Risken är mindre i solarialonger med personlig betjäning. I de fall solarier redan anslutits till en pollettautomat och har ett i solariesängen inbyggt tidur, och bägge fungerar, är kravet uppfyllt. Dvs. originaltiduret får inte vara bortmonterat eller förbikopplat.	A	A	A	A	A	A	A		A	A
19.3.8	Rengöring av solariebädd och skyddsglasögon	Om solariebädd och skyddsglasögon inte rengörs efter varje kund eller det saknas utrustning för rengö-	Solariebäddar och skyddsglasögon ska rengöras och desinfekteras efter varje kund, helst av personal om inte engångsglasögon används.	A	A	A	A	A	A	A		A	A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam- ping	För- skola	Tillf. bo.	Hög- risk ¹	Låg- risk	Idrott	Bad- anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		ring i närheten av solariebadden (det senare gäller självbetjäning)									X		
I. ÖVERGRIPANDE LEDNINGANSVAR													
20 EGENKONTROLLEN³¹													
20.1	Rutiner												
20.1.1	Allmänt	Rutiner saknas eller är ej ändamålsenliga		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
20.1.2	Egenkontrollens utformning	Rutiner saknas som visar hur egenkontrollen är systematiserad, organiserad och dokumenterad.	Riskerna med verksamheten skall bedömas och undersökas ur hälso- och miljösynpunkt. Oberoende av om ansvaret för kontrollen ligger på fastighetsägaren eller någon annan ska verksamhetsutövaren ha kunskap om riskerna. Det skall därför finnas rutiner för att inhämta sådan information. Allergirond och kontrollrond för skola och förskola är några verktyg som kan användas. Hur är egenkontrollen uppbyggd - syfte, dokumentation, ändamålsenlig, anmärknings- och klagomålshantering, risker, uppföljning och revideringar. I förskolor kan man fråga sig om man följer hälsoläget bland elever och lärare? I så fall...hur gör man det? Hur ser det organisatoriska ansvaret ut, dvs. är det tydligt vem som har ansvaret för vad i egenkontrollen?	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
20.1.3	Organisatoriskt ansvar	Rutiner saknas över det organisatoriska ansvaret för frågor inom miljö- och hälsoskyddsområdet.		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
20.1.4	Riskbedömning av verksamheten	Rutiner saknas över hur verksamheten går till väga för att undersöka och bedöma risker		A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

³¹ Förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll 1998:901

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
		med verksamheten.											
20.1.5	Rutiner vid oväntade händelser	Rutiner saknas över planerade åtgärder vid oväntade eller ovanliga händelser i verksamheten som riskerar att skada människors hälsa och miljön.	Vilka rutiner finns vid eventuell driftstörning eller olyckshändelser, t ex för omgående underrättelse till tillsynsmyndigheten vid driftstörning /olyckshändelse som kan skada hälsa och miljö. Vem kontaktas? Vilka åtgärder vidtas vid exempelvis haveri i ventilationssystemet/vattenläcka?	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
20.2	Dokumentation												
20.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Dokumentation av utförd egenkontroll enligt ovan.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
21	REKLAMATIONSHANTERING												
21.1	Rutiner												
21.1.1	Allmänt	Företaget saknar system för hantering av reklamationer. Planerade förfaranden ska kunna genomföras snabbt och effektivt vid tillbud som kan medföra ändringar av arbetsmetoder. De ska vara anpassade till problemens allvarlighetsgrad och frekvens.	Rutiner för hantering och uppföljning av misstänkt smittspridning omfattas också. Rutinen ska även omfatta åtgärdsgränser, övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
21.2	Dokumentation												
21.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas	Bedömningen avser dokumentation som visar att information/klagomål om felaktiga behandlingar o.dyl. följs upp och orsaker utreds. Ändringsförfaranden dokumenteras.	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
22	KORRIGERANDE ÅTGÄRDER												
22.1	Dokumentation												
22.1.1	Allmänt	Dokumentation saknas	I denna punkt bedöms de korrigerande åtgärder som vidtagits inom respektive kontrollområde. Om påtalade avvikelser inte åtgärdats vid uppföljande offentlig	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Kod	Kontrollpunkt	Bedömning	Kommentarer	Cam-ping	För-skola	Tillf. bo.	Hög-risk ¹	Låg-risk	Idrott	Bad-anl.	Saml. lokal	Skola	Vård
			kontroll anses detta vara en avvikelse vid denna punkt.										
23	INTERN REVISION												
23.1	Rutiner												
23.1.1	Allmänt	Rutin saknas som visar att företaget regelbundet, minst årligen eller oftare vid behov, utför revision av de system och rutiner som är väsentliga för människors hälsa så att det säkerställs att de är införlivade, lämpliga och efterlevs.	Rutinen ska även omfatta övervakning, utvärdering, korrigerande åtgärder samt vad som ska dokumenteras	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
23.2	Dokumentation												
23.2.1	Allmänt	Dokumentation saknas som visar att kontroller genomförs regelbundet, rapporter finns och frekvensen överstämmer med rutin.	Om kontroll visar på frånvaro av avvikelser i övriga kontrollområden, skall krav på dokumentation bortses från och räknas som "ej aktuell".	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Hjälprepa till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

Lagstiftning och andra källor
Miljöbalken 1998:808
Miljöbalken, 2 kap 2, 3, 6 § § allmänna hänsynsregler
Miljöbalken, 9 kap 3 § olägenhet för människors hälsa
Miljöbalken, 9 kap 6 § skyldighet att anmäla enskilt avlopp
Miljöbalken, 9 kap 9 § krav på att åtgärda och förhindra uppkomsten av olägenhet för människors hälsa i bostäder och lokaler
Miljöbalken, 15 kap och Avfallsförordning 2001:1063, regler kring transport och förvaring av avfall
Miljöbalken, Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 1998:899, 38 §: Skyldighet att anmäla verksamhet
Förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll 1998:901
Förordning om producentansvar för förpackningar 1997:185, 5 §
Kemikalieinspektionens föreskrifter 1998:8 om kemiska produkter och biotekniska organismer 3 kap § 5 och 6 (förvaring och barnsäkerhet), 10 kap 9 – 11 §§ (nickel), KIFS 2005:3 (ändringsföreskrifter om nickel).
Tobakslagen
Tobakslagen 1993:581 med ändringar
Livsmedelslagen
Livsmedelverkets föreskrifter om dricksvatten, SLVFS 2001:30: Radon i dricksvatten
Strålskyddslagen
Statens strålskyddsinstitutets föreskrifter om solarier, SSI FS 1998:2:
PBL
Boverkets byggregler 1993:57, med ändringar, avsnitten 6:61 och 8:42.
<i>Statens strålskyddsinstitut SSI m.fl.</i>
<i>Broschyr</i>
Magnetfält och eventuella hälsorisker
Strålning från mobiltelesystem
Myndigheternas försiktighetsprincip om lågfrekventa elektriska och magnetiska fält
<i>Meddelandeblad</i>
Miljöbalken – anmälningspliktiga lokaler, nr 15/99
Legionella, nr 13/1993
Nickelallergi nr 30/99
<i>Broschyr</i>
Piercing och tatuering - Hälsorisker samt gällande lagar och regler, broschyr
<i>Boverket</i>

Hjälprea till checklista för samtliga hälsoskyddsverksamheter

<u>Broschyr</u>
Har du legionellabakterier i dina vattenledningar
<u>Socialstyrelsen</u>
<u>Föreskrifter</u>
1999:27 - Hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården (revidering pågår)
<u>Allmänna råd</u>
2006:4 om yrkesmässig hygienisk verksamhet
2005:15 om temperatur m.m. inomhus
2005:7 om höga ljudnivåer
2005:6 om buller inomhus
2004:7 om bassängbad
2003:17 om försiktighetsmått för dricksvatten
2001:8 om försiktighetsmått vid hantering och märkning av sådant biologiskt avfall som kan medföra olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken
1999:25 om tillsyn enligt miljöbalken – Ventilation
1999:22 om tillsyn enligt miljöbalken – Radon i inomhusluft.
2004:6 om ändring
1999:21 om tillsyn enligt miljöbalken – Fukt och mikroorganismer
1996:33 om städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar
1989:45 om bedömning av hälsorisker i vissa golvmaterial
<u>Handböcker</u>
Städning i skolor, förskolor, fritidshem och fritidsgårdar
Radon i inomhusluft
Bekämpningsmedel och skadedjur
Hälsoskydd vid tillfälligt boende
Temperatur m.m. inomhus
Bassängbad, hälsorisker, regler och skötsel
Yrkesmässig hygienisk verksamhet, piercing, tatuering, fotvård, massage mm